

Detergenten

Tidning för anställda

vid Sunlight och Leverindus 3 · 1980

Se upp "gubbar" – flickorna kan också!

Är Du till dem som fortfarande talar om manliga respektive kvinnliga jobb? Glöm det, i så fall. Det är nämligen inte bara inom präst- och polisyrkena som kvinnorna trängt sig på, nej med kvinnlig finess smyger de sig in lite varstans.

För inte så många år sedan skulle nog "gubbarna" i fab-

riken höjt på ögonbrynen och rynkat pannan om man presenterat en kvinnlig sulfonerare, slurryblandare eller truckförare för dem, men i dag går det bra. Kvinnliga truckförare har vi haft sedan 1970 och nu har vi flickor även i sulfoneringen och slurryblandningen, sprayen, tvålkokeriet, m fl ställen, där männen tidigare härskat.

Överhuvudtaget på kollektivsidan har kvinnorna gjort snabb inmarsch. 49 % av de kollektivanställda är numera kvinnor. Så gott som hälften alltså! På tjänstemannasidan är det betydligt sämre med jämställdheten. Där dominerar fortfarande männen med 69 % av hela styrkan. - Är det för att alla chefer är tjänstemän?

Gunilla i sulfoneringen, Eva i slurryn

GUNILLA PETERSSON har jobbat på Sunlight sedan 1975, men har nyligen varit ledig i 9 mån. Orsak: Drygt 1 år gamla Jessica. Gunilla har tidigare aliterat mellan sprayen och sulfoneringen, men efter barnledigheten arbetar hon halvtid och huvudsakligen i sulfoneringen.

- Att jobba deltid passar mig alldeles utmärkt och tycks även passa arbetsgivaren bra.
- Jag kan vara väldigt flexibel i arbetstiden och vill gärna vara det så länge Jessica är liten, säger Gunilla.
- Nu i två veckor när Olle (Forsberg) haft semester har jag jobbat mest ensam. När vi har mycket att göra då börjar jag senare och tar vid ungefär när Olle slutar. Då kan jag ha morgonen hemma och när jag går dagskift har jag en stor del av eftermiddagen tillsammans med Jessica innan det är läggdags för henne.

- En del av dagen arbetar Olle och jag parallellt ex vis med fatfyllning eller rengöring av processkärl, rörledningar och tankar.

Trivs Du bättre i sulfoneringen än inne i fabriken?

- Ja, det gör jag. Delvis

just på grund av arbetstiden. Jobbet som sulfonerare är också mera självständigt. Mycket övervakningsjobb, som kräver att tankeverksamheten är igång. Man kan inte gå ifrån mer än korta stunder, t ex när man går till lab med prover. - Det är ju så i de flesta jobb, både med maskiner och produkter, att om man handskas felaktigt med dem eller lämnar utan tillsyn, så kan det bli obehagliga följder. Icke minst här, det går absolut inte att slöa till. Men det är intressant och jag tycker om att ha det här ansvaret. Om man ska se någon nackdel här så är det ensamheten när man är för sig själv på skiftet. Då blir man avlöst bara till frukost.

Tänker Du fortsätta som sulfonerare?

- Ja, under förutsättning →

att jag kan ha halvtid.

Det här jobbet ligger i högsta lönegruppen?

- Ja, det ligger i grupp 4, och jag tror jag är ensam tjej i den för närvarande.

☆☆☆

P.S. Någon undrar kanske vad man gör i sulfoneringen?

Jo, av en petroleumprodukt som heter alkylat tillverkas ett halvfabrikat som kallas sulfonsyra, Den neutraliseras till pasta och är en av huvudingredienserna i ett syntetiskt tvättmedel. Sulfonsyra levereras också till avd för flytande produkter samt till Finland och Danmark bl a.

☆☆☆

När Gunilla gjort färdigt på pastan (alkylarylsulfonatet) hamnar den så småningom hos Eva i slurryblandningen, också en typiskt manlig arbetsplats till för lite sedan.

Av pastan och en mängd andra ingredienser blandar Eva en slurry (en gråvit välling) som pumpas upp till spraytornets topp, sprayas ut genom munstycken och torkas till pulver i varmluft.

EVA JOHANSSON - en mångsysslerska, som även kan "toppjobbet".

Eva kom till Sunlight hösten 1976 och började då som städerska, men kom snart till pulveravdelningen. Hon har också truckförarutbildning, hon kan båda säcksymaskinerna och hon kan "toppen-jobbet", dvs hon kan byta och serva munstyckena på spraytornet. Men Eva vill inte gärna vara kastkäpp och framhåller också att hon trivs bäst i slurryberedningen. Hon sticker inte heller under stol med att det förekom "höjda ögonbryn" den första tiden. Hur skulle det gå för en tjej i slurryn? Men nu är den tröskeln passerad och snällare och bussigare arbetsskamrater än kararna i blandningen, det finns det bara inte, säger Eva bestämt.

Jobbet är självständigt, arbetstiden (dagskift) tycker hon är alla tiders.

Ja, de här båda flickorna som hjälpt till att spränga mansdominansen kan väl knappast skrämma andra till efterföljd.

☆☆☆

På pulvertillverkningen, som till 1972 var en helt manlig avdelning, är nu 1/3 av arbetsstyrkan kvinnor. Hur fungerar det?

- Alldeles utmärkt, säger Karl-Erik Berntsson, som är driftsledare för avd.-Just i sulfoneringen är vi faktiskt inte i behov av mer än 1 1/2 sulfonerare, med den drift vi har i dag. Så där är det utmärkt med en halvtidare. Under 1980 ska vi investera ca 1 milj i den avdelningen, inte därför att vi nu fått

kvinnlig personal, utan för att vi behöver byta ut det mesta av utrustningen, bl a sulfonatorerna, som börjar bli utslitna. Samtidigt kommer vi att bygga bort en del tidigare kända problem och snygga upp arbetsplatsen som sådan.

ÅRETS INFORMATIONSDAG

Årets information från företagsledningen till de anställda sker enligt samma mönster som förra året, dvs samma dag som årsfesten den 21 mars i stora matsalen under 3 olika pass med börja kl 07.00, varje pass omfattande 2 tim. Samma dag har Sunlights försäljare konferens på Nya Hotellet och de kommer därefter att delta årsfesten på Oxelö Krog.

Detaljer om tider och program för informationsdagen kommer på anslagstavlor!

Bob Spence

heter vår ställföreträdande chefs-koordinator, som tillsammans med övriga "Coordination" var på besök i Nyköpingsfabriken i februari. I bildtexten i förra nummer fick han heta Marc Spens. Fel förnamn, felstavat efternamn, ojl!, och ingen tryckfelsniss har red att skylla på.

Redaktionskommitté:

Sven-Erik Andersson, SALF
Olle Plynnig, SIF, Sthlm
Kalle Johansson, illustrationer
Elisebeht Markström, LO-anslutna
Erik Nordström, SIF, Nyköping
Göran Hofstedt, Leverindus

Länstryckeriet, Nyköping

Folkomröstning!

Energidebatt!

Kärnkraft!

Vindkraft!

Ja - tack!

Nej - tack!

Är

23 mars 1980

Solkraft!

Vattenkraft!

Energifrågan i sin helhet och i förhållande till kärnkraften i synnerhet är så oerhört komplex och komplicerad att det vore att betrakta som storhetsvansinne av Detergentens redaktion att ens försöka ge den en mera övergripande belysning. Dessutom är tillgången på information utanför företagets ram mer än väl tillgodosedd. Denna anspråkslösa artikel får ses endast som en blänkare om hur vår egen kostnads- och förbrukningssituation ser ut just nu i relation till olja och annan energi, och som en indikation till fortsatt strävan i sparandet.

Hur företaget och vår produktion kommer att påverkas i en ja- respektive nej-situation i kärnkraftsfrågan får nog lämnas därhän än så länge.

I sista numret av Detergenten 1979 hade vi ett utprop om energisparande och gav också ett par enkla spårsexempel. Som att det åtgår 10 lit. olja för att värma upp 1 m³ vatten till 80°C och att om man sänker rumstemperaturen med 2°C under vintersäsongen så spar man 120 m³ olja till en kostnad av drygt 100.000 kr/år. Men det rör sig inte bara om uppvärmning av lokaler och vatten. Även om vi håller oss till det lilla formatet, dvs inom de "egna väggarna" i fabriken i Nyköping, så ska det mycket mera till för att driva utrustning, maskiner, data och allt som krävs för att hålla hjulen igång och driva produktionen.

Låt oss titta lite på de fakta som finns och som vi har möjlighet att överblicka av energiförbrukning och kostnader. - Anläggningsavdelningen har gjort en preliminär sammanställning av energiförbrukningen och kostnaderna för denna under 1979.--- Vi plockar några uppgifter därur och då ser vi att vi av eldningsolja förbrukade totalt 3.306 m³ vilket i runda tal kostade 3.5 milj kr. I utbyte fick vi ånga för uppvärmning av vatten och lokaler samt varmluft till våra spraytorkar, ventilation etc. Av el-energi, som är det intressantaste eftersom det är el-ström kärnkraften ska ge oss, förbrukade vi i det närmaste 7 milj. kWh (kilowattimmar) till en kostnad av av 1 1/4 milj kr. Av landets totala el-försörjning kommer 25 % från kärnkraften och med fortsatt utveckling och dagens planering beräknas om 10 år 40 % komma från kärnkraft. Använder vi samma proportioner i vår förbrukning så betyder det att vi i dag har ca 1.75 milj kWh från kärnkraft, som i en avvecklings-situation måste ersättas med el från alternativa källor. Det motsvarar i stort sett den elåtgång vi har för belysning på området och i arbetslokalerna. - Med dessa få exempel kan vi redan konstatera minst två viktiga skäl till ett intensifierat sparande, nämligen att hålla med landets energiresurser som sådana och att stävja kostnadsökningarna för vår produktion.

Ovanstående exemplifierar de direkta kostnaderna och den direkta förbrukningen vi har för att klara vår produktion "på stället". Men däri ligger också indirekta kostnader och en indirekt energiförbrukning, nämligen den som åtgår för framställning av de råvaror vi köper färdiga för användning i vår produktion.

Vid förfrågan på Expedo, som köper in våra råvaror och vårt förpackningsmaterial liksom olja och bensin, berättar HANS PEEK, att bland de mest energikrävande råvarorna i framställning är de tvättaktiva ämnena, typ alkylater, där 80 % av priset står i direkt relation till råoljan. Mellan 50-60 % i oljeberoende är ex vis natriumsulfat och soda, medan tripolyfosfatet står i 30 % beroende till oljan. En grupp, som ligger lågt i oljeberoende är råvaror för tvålförpackning. De vegetabiliska oljorna mellan 10-15 %.

På förpackningssidan är det plastflaskorna som är energikrävande - 60 % beroende av olja medan papper endast 25 %. Plastmolekylerna kommer ju från råoljan medan pappret har trä't som råvarukälla. Genomsnittet för förpackningsmaterial ligger omkring 30 % i beroende till oljan. -- Av de råvaror som Expedo köper in för Sunlights räkning står ca 40 % i direkt beroende av råolja i två olika hänseenden 1) råolja som energibärrare i tillverkningsprocessen och 2) råolja som mole-

.....forts sid 4

Detergenten
(latin=rengöraren)

NR 31980
ÅRGÅNG 10

Manusstopp
för nästa nummer 13 mars

Utgiven av:
AB Sunlight
Fack, 611 01 NYKÖPING
Tel. 0155/802 00

Redaktör och
ansvarig utgivare:
Daga Lundkvist

Vi gratulerar

75 år

EINAR WESTLING, 18/3

60 år

EDVIN SVENSSON, pens, 29/3
LARS-ERIK BERGQVIST,
förs avd, 22/3

50 år

ALLAN NYBERG, Mh-gruppen, 30/3

15 år i tjänst

RUT HAGMAN, tvålavd, 19/3
KRISTINA LINDERHOLM,
pulv packn, 19/3
ANNA-LISA ANDERSSON,
flyt prod, 29/3

10 år i tjänst

SIV BOPP, förs avd, 1/3
RICHARD JOHANSSON,
verkstaden, 16/3
BO-ARNE FAGER,
drift lab, 23/3

Vi säger välkommen till

HANS LINDBLOM, tvålavd,
JONNY GULLBERG, "
ISMO AHOLA, Mh-gruppen
ANN NILSSON, pulv packn,
SYLVIA KARLSSON, "
EVA PIHLSTRÖM, flyt prod,

Samtliga började den 22/2

Vi säger adjö till

LARS LINDGREN,
Leverindus, 29/2
PAAVO TIALA, tvålavd, 29/2
CARL FOLCKER, förs avd, 1/3

Pensionären SVEN JOHANSSON,
som avled den 7 februari i
år, hade arbetat som chauf-
för på vårt lager och inte
som portvakt, vilket felak-
tigt angavs i förra numret.

Till AB Sunlight ett hjärt-
ligt tack för visat delta-
gande vid min makes SVEN
JOHANSSON bortgång.

Elsa Johansson

TACK ✨ TACK

Jag har nu gått i helpension.
Till AB Sunlight ett hjärt-
ligt tack för uppvaktningen
med blommor och till mina
helbra arbetskamrater ett
hjärtligt tack för den trev-
liga festen, som slutade
sent, för blommor och pre-
senter (den stickade hals-
duken värmer mest invärtes)
och för de vackra orden.
Kanske var de för vackra,
men jag vill inte tro det.
Jag ska suga på dem som goa
karameller så länge jag kan.

Lennart Granlund

Ett hjärtligt tack till fö-
retaget och arbetskamrater
för all uppvaktning på min
60-årsdag.

Thore Torell

Ett hjärtligt tack för vän-
lig hägkomst på min 60-års-
dag.

Margit Gävert

Sunlight och Leverindus -
ett hjärtligt tack för gå-
va och blommor på "40-års-
dagen"!

Bengt Johansson
Mh-gruppen

INDUSTRISEMESTER 1980

Berörda parter har kommit
överens om att fabriksse-
mestern i sommar kommer att
förläggas i likhet med förra
året. Dvs att pulverav-
delningen börjar v. 26 och
4 veckor framåt, medan övri-
ga avdelningar börjar v. 27
och 4 veckor framåt. Totala
semesterperioden sträcker
sig över tiden från 23 juni
fram till 28 juli.

* STIG SJÖDE KOMMER TILL *
* NYKÖPING DEN 13 MARS *

Som framgår av anslaget på
tavlorna så har Friskvårds-
informationen uppskjutits →

Om Energi..forts fr sid 3

kyler i råvaror med dess
speciella egenskaper.
Sunlights oljeberoende in-
direkt för råvaror och för-
packningsmaterial och direkt
i form av bränsle och el,
uppgår till ett belopp om-
kring 50 milj kr/år.

* * *

I Konsekvensutredningens be-
tänkande, som väl får ses
som något av det närmaste
man kan komma av objektiva
och neutrala inlägg i debat-
ten, föreslås fem olika åtgär-
der för att dämpa el-för-
brukningen vid en eventuell
avveckling av kärnkraften.

Det skulle vara:

- x prishöjningar
- x ytterligare stimulans av
elsparandet
- x reglering av utbyggnaden
av den mest elkrävande in-
dustrin
- x förbud mot installation av
elvärme
- x ransonering

Hur dessa olika alternativ
skulle slå mot industrin och
privathushållen, finns säkert
lika många synpunkter på som
antal uttalande av dem.

* * *

P.S. På anläggningsavdel-
ningen finns att låna en
hel del energifakta liksom
en mångfald litteratur i
energifrågor, för den som
vill ytterligare fördjupa
sig i ämnet.

14 dagar från tidigare be-
stämt datum. Då har nämligen
friskvårdsentusiastengymnasten,
humoristen och ledaren av Hallstaber-
gsvveckorna m.m. STIG SJÖDE
sina vägar häråt och har
lovat komma och kåsera ö-
ver ämnet. Den som varit
med på Hallstaberget vet
att man kan se fram emot
en trevlig kväll den 13
mars kl 16.30 i Hörsalen.
Missa inte den, särskilt
Du som tror att det är
tråkigt om man är lite ex-
tra snäll mot kroppen.